

Shabbat Perek 16: Kol Kitvê Hakkodesh

Mishná 1

A.) Texto y estructura

כָּל כְּתָבֵי הַקֹּדֶשׁ מִצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדִּלְקָה, בֵּין שְׁקוּרִין בְּהֵן וּבֵין שְׂאִין קוּרִין בְּהֵן. וְאֵף עַל פִּי שְׁפִתוּבִים בְּכָל לְשׁוֹן, טְעוּנִים גְּנִיזָה. וּמִפְּנֵי מָה אֵין קוּרִין בְּהֵן? מִפְּנֵי בְטוּל בֵּית הַמְדָרְשׁ.

מִצִּילִין תֵּיק הַסֵּפֶר עִם הַסֵּפֶר, וְתֵיק הַתְּפִלִּין עִם הַתְּפִלִּין, וְאֵף עַל פִּי שְׂיִישׁ בְּתוֹכָן מְעוֹת. וְלִהְיֶכֶן מִצִּילִין אוֹתָן. לְמַבּוּי שְׂאִינוּ מְפֻלָּשׁ. בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר, אֵף לְמִפְּלָשׁ:

B.) Glosario

genizah	גְּנִיזָה	leer	לְקַרְוֵא	Escrituras	כְּתָבֵי הַקֹּדֶשׁ
anulación	בְּטוּל	lengua	לְשׁוֹן	salvar	לְהַצִּיל
Casa de estudio	בֵּית הַמְדָרְשׁ	requiere/cargado	טְעוּן	incendio	דִּלְקָה
callejón	מְבּוּי	monedas	מְעוֹת	bolsa	תֵּיק

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Séfer Torá 10.3

3 ספר תורה שבלה, או שנפסל--נותנין אותו בכלי חרס, וקוברין אותו אצל תלמיד חכמים; וזו היא גניזתו. מטפחות ספרים שבלו, עושין אותן תכריכין למת מצוה; וזו היא גניזתן.

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 23.26-28

26 מותר להציל כל כתבי הקודש שיש בחצר, לחצר אחרת שבאותו המבוי, ואף על פי שלא עירבו--ובלבד שיהיה למבוי שלוש מחיצות, ולחי אחד: והוא שיהיו כתובין אשורי, ובלשון הקודש. אבל אם היו כתובין בכל לשון, או בכתב אחר--אין מצילין אותן, אפילו היה שם עירוב; ובחול, אסור לקרות בהם, אלא מניחן במקום התורף, והן מתאבדין מאליהן.

27 היו כתובין בסם ובסקרה--אף על פי שאינו כתב של קיימה, הואיל והן כתובין אשורי ובלשון הקודש, מצילין אותן. הגיליון של ספרים שלמעלה ושלמטה, ושבין פרשה לפרשה, ושבין דף לדף, ושבתחילת הספר, ושבסוף הספר--אין מצילין אותן. הברכות והקמיעין--אף על פי שיש בהן אותיות של שם, ומעניינות הרבה של תורה--אין מצילין אותן מפני הדליקה.

28 ספר תורה שיש בו ללקט שמונים וחמש אותיות מתוך תיבות שלמות, ואפילו בכללן "יגר שהדוּתָא" (בראשית לא, מז), וכן אם הייתה בו פרשה שאין בה שמונים וחמש אותיות, ויש בה הזכרות כגון "ויהי בנסוע הארון" (במדבר י, לה)--מצילין אותו מפני הדליקה. ומצילין תיק הספר עם הספר, ותיק תפילין עם התפילין--אף על פי שיש בתוכן מעות.

Mishná 2

A.) Texto y estructura

מצילין מזון שלש סעודות הראוי לאדם לאדם, הראוי לבהמה לבהמה.
פיצד? נפלה דליקה בלילי שבת, מצילין מזון שלש סעודות, בשחרית, מצילין מזון שתי סעודות,
במנחה, מזון סעודה אחת.
רבי יוסי אומר, לעולם מצילין מזון שלש סעודות:

B.) Glosario

adecuada	ראוי	alimento	מזון
bestia	בהמה	cena	סעודה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 23.21

21 ומה הוא מציל למזונו: אם נפלה דליקה בלילי שבת, מצילין מזון שלוש סעודות--הראוי לאדם לאדם, והראוי לבהמה לבהמה; נפלה בשחרית, מצילין ממנה מזון שתי סעודות; במנחה, מצילין מזון סעודה אחת.

Mishná 3

A.) Texto y estructura

מצילין סל מלא כפרות, ואף על פי שיש בו מאה סעודות, ועגול של דבלה, ורחבת של יין.
ואומר לאחרים, בואו והצילו לכם. ואם היו פקחין, עושין עמו חשבון אחר השבת.
להיכן מצילין אותן? לחצר המערבת.
בן בתירא אומר, אף לשאינה מערבת:

B.) Glosario

CUENTA	חשבון	TORTA DE HIGO	דבלה	CANASTA	סל
PATIO	חצר	ANFORA	רחבת	HOGAZA	כפר
CON UN 'ERUV	מערב	ASTUTOS	פקח	CIRCULO	עגול

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 23.20-25

20 נפלה דליקה בחצר בשבת--אינו מציל כל מה שיש בחצר לחצר אחרת שבאותו המבוי, אף על פי שעירבו: גזירה--שמא יכבה הדליקה כדי שיציל, מפני שאדם בהול על ממונו. לפיכך גזרו שלא יציל אלא מזון שהוא צריך לו לאותה שבת, וכלים שצריך להשתמש בהן בשבת, ובגדים שיכול ללבוש:

שנמצא מתייאש מן הכול, ואינו בא לידי כיבוי. ואם לא עירבו, אף מזונו וכליו אינו מציל.
21 ומה הוא מציל למזונו: אם נפלה דליקה בלילי שבת, מצילין מזון שלוש סעודות--הראוי לאדם לאדם, והראוי לבהמה לבהמה; נפלה בשחרית, מצילין ממנה מזון שתי סעודות; במנחה, מצילין מזון סעודה אחת.

22 במה דברים אמורים, במציל בכלים הרבה, או שהיה ממלא כלי ומוציאו ומערה וחוזר וממלא אותו שנייה--הוא שאין מציל, אלא מה שהוא צריך לו; אבל אם הוציא כלי אחד הוצאה אחת--אף על פי שיש בו כמה סעודות, מותר.

23 כיצד: מציל סל מלא כיכרות, אף על פי שיש בו כמה סעודות; ועיגול של דבילה, וחבית של יין. וכן אם פרס טליתו, וקיבץ בה כל שיכול להוציא, והוציאה מלאה בבת אחת--מותר.

24 אמר לאחרים בואו והצילו לכם--כל אחד ואחד מציל מזון שהוא צריך לו, או כלי אחד שמחזיק אפילו דבר גדול; והרי הוא של מציל. אם לא רצה המציל לקחתו, ונתנו לבעליו--מותר לו ליטול ממנו אחר השבת, שכר עמלו; ואין זה שכר שבת--שהרי אין שם מלאכה ולא איסור, שלא הוציאו אלא במקום מעורב.

25 הציל פת נקייה, אינו חוזר ומציל פת שאינה נקייה; אבל אם הציל פת שאינה נקייה בתחילה, חוזר ומציל פת נקייה. ומציל ביום הכיפורים מה שהוא צריך לשבת, אם היה יום הכיפורים בערב שבת. אבל אינו מציל בשבת, ליום הכיפורים, ואין צריך לומר, ליום טוב; ולא משבת זו, לשבת הבאה.

Mishná 4

A.) Texto y estructura

וְלִשָּׁם מוֹצִיא כָּל כְּלֵי תְשֻׁמִישׁוֹ, וְלוֹבֵשׁ כָּל מָה שְׂיִכּוֹל לְלִבְשׁוֹ, וְעוֹטֵף כָּל מָה שְׂיִכּוֹל לְעֻטְפוֹ.
רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, שְׂמוֹנָה עָשָׂר כְּלָיִם. וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא, וְאוֹמֵר לְאַחֲרֵיכֶם, בּוֹאוּ וְהִצִּילוּ עִמִּי:

B.) Glosario

18	שְׂמוֹנָה עָשָׂר	USO ENVOLVERSE	תְשֻׁמִישׁ לְעֻטְפוֹ	ALLÁ EXTRAE/SACA	שָׁם מוֹצִיא
----	------------------	-------------------	-------------------------	---------------------	-----------------

Mishná 5

A.) Texto y estructura

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס אוֹמֵר: פּוֹרְסִין עוֹר שֶׁל גְּדִי עַל גְּבֵי שְׂדֵה תַבָּח וּמַגְדִּיל שְׂאֵחוֹ בְּהֵן אֶת הָאוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַרְךָ. וְעוֹשִׂין מְחֻצָּה בְּכָל הַכְּלָיִם, בֵּין מְלֵאִים בֵּין רִיקָנִים, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא תֵעָבֵר הַדִּלְקָה.

רַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר בְּכֵלֵי תָרֵם תְּדָשִׁים מְלֵאִין מַיִם, לְפִי שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר וְהֵן מְתַבְּקְעִין וּמְכַבְּיִין אֶת הַדִּלְקָה:

B.) Glosario

VACIOS	רִיקָנִים	BAÚL	שְׂדֵה	EXTIENDE	פּוֹרְס
--------	-----------	------	--------	----------	---------

ALFARERÍA	תָּרָם	AGARRAR	אָחַז	CUERO//PIEL	עוֹר
FRAGMENTARSE	לְהִתְבַּקֵּעַ	CHAMUSCARSE	תָּרַף	CABRITO	גָּדִי
		LLENOS	מְלֵאִים	PARED/DIVISIÓN	מְחָצָה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 12.4-5

3 דליקה שנפלה בשבת--המכבה אותה מפני איבוד הממון, חייב: שאין איבוד הממון דוחה שבת, אלא איבוד נפשות. לפיכך ייצאו בני אדם, כדי שלא ימותו, ויניחו האש תלהט, ואפילו שורפת כל המדינה כולה.

4 ומותר לעשות מחיצה בכל הכלים, בין מלאים בין ריקנים, כדי שלא תעבור הדליקה. אפילו כלי חרס חדשים מלאים מים--עושין מהן מחיצה, אף על פי שודאי מתבקעין ומכבים: שגרם כיבוי, מותר. וכופין קערה על גבי הנר, בשביל שלא תאחז בקורה.

5 תיבה שידה ומגדל שאחז בהן האור--מביא עור גדי וכיוצא בו מדברים שאין האור מלהטת אותן, ופורסו על הקצה שעדיין לא נשרף, כדי שלא תעבור לו האש.

Mishná 6

A.) Texto y estructura

נְכָרֵי שְׂפָא לְכַבּוֹת, אֵין אוֹמְרִים לוֹ כְּבָה וְאַל תִּכְבֶּה, מִפְּנֵי שְׂאִין שְׁבִיתָתוֹ עֲלֵיהֶן,
אֲבָל קָטָן שְׂפָא לְכַבּוֹת, אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִפְּנֵי שְׁשִׁבִיתָתוֹ עֲלֵיהֶן:

B.) Glosario

A ELLOS	עֲלֵיהֶן	SU DESCANSO	שְׁבִיתָתוֹ	GENTIL	נְכָרֵי
		NO LO DEJAMOS	אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ	APAGAR	לְכַבּוֹת

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 6.4

2 גוי שעשה מלאכה מעצמו בשבת--אם בשביל ישראל עשה אותה--אסור ליהנות באותה מלאכה עד מוצאי שבת, וימתין בכדי שתיעשה: והוא שלא יהא הדבר בפרהסיה, עד שיידעו בו רבים שדבר זה בשביל פלוני הוא נעשה בשבת. ואם בשביל עצמו בלבד עשה, מותר ליהנות בה בשבת.

3 כיצד: גוי שהדליק את הנר, משתמש לאורו ישראל; ואם בשביל ישראל, אסור. עשה כבש לירד בו מן הספינה, יירד אחריו ישראל; ואם בשביל ישראל, אסור. מילא מים להשקות בהמתו, משקה אחריו ישראל; ליקט עשבים להאכיל לבהמתו, מניח ישראל בהמתו לאכול מהן: והוא, שלא יהא הגוי מכיר לאותו ישראל--שמא ירבה במלאכתו בשבילו, ונמצא עושה בשביל ישראל. וכן כל דבר שאפשר להרבות בו--לא יינהג בו בשבת, אלא אם כן אינו מכירו.

4 אבל דבר שאין בו להרבות ולמעט, כגון נר וכבש, הואיל ועשה בשביל עצמו, נהנה אחריו ישראל בשבת--ואף על פי שהוא מכירו. נר הדלוק במסיבה בשבת--אם רוב ישראל, אסור להשתמש לאורה, שהמדליק, על דעת הרוב מדליק; ואם רוב גויים, מותר להשתמש לאורה; מחצה למחצה, אסור. נפלה דליקה בשבת, ובא גוי לכבות--אין אומרין לו כבה ואל תכבה, מפני שאין שביתתו עלינו; וכן כל כיוצא בזה.

Mishná 7

A.) Texto y estructura

בּוֹפִין קַעֲרָה עַל גְּבִי הַנֵּר בְּשִׁבִּיל שְׁלֵא תֵּאָחוּז בְּקוֹרָה, וְעַל צוּאָה שֶׁל קָטָן, וְעַל עֲקָרָב שְׁלֵא תִשָּׂד. אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה, מַעֲשֶׂה בָּא לְפָנַי רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי בְּעָרָב, וְאָמַר, חוֹשְׁשֵׁנִי לוֹ מִחַטָּאת :

B.) Glosario

MORDER	תִּשָּׂד	EXCREMENTO	צוּאָה	CUBRIR	לכפות
ARAV (LUGAR)	עָרָב	MENOR DE EDAD	קָטָן	CUENCO	קַעֲרָה
SOSPECHO	חוֹשְׁשֵׁנִי	ESCORPIÓN	עֲקָרָב	VIGA	קוֹרָה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 12.4

אבל דבר שאין בו להרבות ולמעט, כגון נר וכבש, הואיל ועשה בשביל עצמו, נהנה אחריו ישראל בשבת--ואף על פי שהוא מכירו. נר הדלוק במסיבה בשבת--אם רוב ישראל, אסור להשתמש לאורה, שהמדליק, על דעת הרוב מדליק; ואם רוב גויים, מותר להשתמש לאורה; מחצה למחצה, אסור. נפלה דליקה בשבת, ובא גוי לכבות--אין אומרין לו כבה ואל תכבה, מפני שאין שביתתו עלינו; וכן כל כיוצא בזה.

Mishná 8

A.) Texto y estructura

נִכְרִי שֶׁהִדְלִיק אֶת הַנֵּר, מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר. מְלֵא מַיִם לְהִשְׁקוֹת בְּהֵמָתוֹ, מִשְׁקָה אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר. עָשָׂה גּוֹי כְּבֶשׂ לִירֵד בּוֹ, יוֹרֵד אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר. מַעֲשֶׂה בְּרַבֵּן גְּמְלִיאֵל וְזֻקְנִים שֶׁהָיוּ בָּאֵין בְּסַפִּינָה, וְעָשָׂה גּוֹי כְּבֶשׂ לִירֵד בּוֹ, וַיִּרְדּוּ בּוֹ רַבֵּן גְּמְלִיאֵל וְזֻקְנִים:

B.) Glosario

DAR DE BEBER	לְהִשְׁקוֹת	SU ANIMAL	בְּהֵמָתוֹ	USAR	מִשְׁתַּמֵּשׁ
ANÉCDOTA	מַעֲשֶׂה	RAMPA	כְּבֶשׂ	LUZ	אוֹר
BARCO	סַפִּינָה	BAJAR	לִירֵד	PARA	בְּשִׁבִּיל